

BACKSTUGAN KEVAN

Skråmsta Håbo-Tibble

Beskrivning från Skandia Mäklarna

Fotografier och text Ing-Marie Zander

Kopior från Majken Björkman

Gun Björkman

1800-tals torp. Boyta c:a 45 kvm, 1 rum och kök. Tomt c:a 2500 kvm, avstyckas. Renoveringsbehov. Förråd och utedass.

El. Grävd brunn. Vatten och avlopp ej indraget.

Pris: 300.000 kronor.

Adress: Backstugan/Skråmsta

Huset från söder

Huset från norr

Huset från väster

Förrådet/gäststugan

Förrådet med dasset bakom

Huset från vägen

Strigan
i Kävren där jag
föddes d. 29 sept 1870
Johan David Björkman
fötat tyttan Daniel

Den här stuga, som ännu
finns kvar i Skövde
har min farfar byggt.
Han jämte farmor flyttade
dit 1860 och bodde där till
död, farfar 1886, farmor
döde vid Ekedet 1896
Ekedet el. 2. 2. 94
David Fjörman

Från Majken Björkman 2002-09-02

J.D. Björkman, Ekedal, Bålsta [David Björkman f 1870.]

berättar en del minnen av vad jag under min jordevandring fått uppleva, som möjligen kan hava något intresse för efterkommande att taga del utav.

Jag föddes i Kävan under Aske gård den 29 september 1870. Mina föräldrar innehade där ett torp, som de togo vid efter min fars föräldrar, våren 1875 flyttade de till Ekedal i Håtuna socken, vilken gård de hade på arrende till 1885. År 1882 köpte de Härrsbrokärr 1¹, ett jordstykke om 13 tunnland. Där byggde de boningshus och uthus och flyttade dit 1885, då de slutade arrendet vid Ekedal. Här arbetade jag vid jordbruket och i smedjan i sällskap med mina föräldrar, men gården var ej så stor och mina två yngre bröder Simon och Manne växte ju till, så jag började bli överflödig hemma och en vacker dag hösten 1891 fick jag se en annons i en tidning om Stockholms Läns Lantbruksskola, Där var några platser lediga. Ett par år tidigare hade jag avgjort mig för Gud, och såg min bästa ledsagare i Honom. Jag bad så Gud leda mina steg i denna fråga. Så gick jag till en gammal farbror, som jag hade stort förtroende till och rådfrågade, hur jag skulle handla. Han gav mig rådet att söka till skolan och mitt beslut var fattat. Min far avrådde mig av det skälet, att han och hans förfäder fått leva på mina händers arbete utan skolor och det tyckte han skulle duga även för mig. Min mor tyckte jag borde söka till skolan och lägga saken i Guds händer, så skulle Han leda till det bästa. Därmed var saken klar, jag sökte och blev antagen och så började ett par slutsumma år från hösten 91 till hösten 93. Min ekonomi var klen och hur jag klarade mig igenom de två åren kan jag ej än i dag fatta. Det skulle vara kläder, böcker, papper, skriv- och ritmateriel m.m. Man ville om möjligt få litet kaffe någon gång. Det kostade ju ej mer än 6 öre koppen. Dopp var ju ej att tänka på, men bara det tog hårt på kassan. Kaffe bjöds aldrig i skolhushållet och var därför så mycket mer efterlängtad. Pengar kunde jag ju ej räkna på från hemmet, men en granne hade det gott ställt, lånade mig 100 kr. och det fick räcka hela tiden. Visst var det arbetsamt och besvärligt på många vis men det var ännu mer intressant och trevligt med studier och bland kamrater, tiden gick fort och snart var vi i slutet på andra året. Nog minns jag en dag vid midsommartiden. Jag höll på med täckdikning ensam på ett fält. Jag fick se direktören kom direkt ut till mig. Jag förstod, att något särskild anledning förelåg. Vad kunde det gälla? Vand det någon tillrättavisning manne. Så kom han fram till mig. Nå, Björkman vill väl ha en bra plats i höst förstås? var hans fråga. Ja, det är ju klart jag vill, om det är någon plats, jag kan sköta. Ja, det gäller en ganska stor egendom; en gammal rik baron, som vill ha en pålitlig arbetsledare till hjälp på sin gård Säby och jag har ansett Björkman lämplig för den. Tänk på det och låt mig få svar så fort som möjligt. Det blev ju huvudbry. Skulle jag stackars pojke, som ej hade större erfarenhet förut än vårt lilla Ekedal, kunnat giva, våga mig på det här. Jag såg vägen klar, svarade ja och så kom dagen, då jag skulle möta min nya husbonde. Han var svåger med dåvarande statsministern G. Boström och vi skulle mötas i Boströms hus på Regeringsgatan. Jag tänkte, vad skall jag ta mig till bland så fint folk. Jag blev visad till ett rum att invänta min baron. Det var spännande. Snart kom en liten gammal herre in. Han var över 80 år. Han hälsade mycket artigt, talade om vem han var. Så sade han, att jag av direktören var rekommenderad som en mycket duktig och pålitlig person, frågade om jag var villig komma till honom på de villkor, han erbjöd. Jag måste sätta eget hushåll. 300 kr lön samt stat. Jag sade mig intresserad för platsen men kunde ej sätta hushåll, då jag ju efter skolåren ej ägde ett öre, utan var skyldig 100 kr. Han svarade, att man får börja så rysligt försiktigt och då jag nu hade så stor lön, så var han villig betala mig 150 kr i förskott att sätta hushåll med. Ja, det var ju bara att tacka och sätta igång. Nog minns jag, när jag och min snälla syster Sofi reste dit. Det var två par hästar mot oss vid båten, det har räckt med en häst. Jag fortsatte ju med skolan till hösten och på examensdagen kom min far dit och övervar examen. Där var mycketstorfrämmande, bland andra landshövdingen, och vid middagen efteråt fick min far sitta bredvid landshövdingen på grund av att han pojke hade så bra betyg och hade skött sig så bra vid skolan. Detta verkade mycket stimulerande på min far, så att han helt änd-

rade åsikt om mig och min skola och däråt voro vi ju båda glada.

Därmed var skoltiden slut och nu började allvaret och praktiken. Det var en stor gård, mycket folk, mest torpardrängar samt torpare och arrendebönder samt en del statare. Som dragare användes mestoxar samt några par hästar. Redskapen var i flesta fall gammalmodiga. Tröskverket kördes med fyra par oxar, det gick dock rätt bra men inte tål det någon jämförelse med 1953 års tröskordning. Det var ändock gott om arbetskraft. Arbetet hanns bra med och var mycket intressant. Jag trivdes gott och kom bra överens med min baron. De första två åren var en baron Lejonhuvud bokhållare på gården och allt gick lugnt. Det tredje året var det en som hette Rosén. Han skulle bli inspektor på hösten och då blev jag flyttfärdig. Det blev ju överkvalificering med två lärda arbetsbefäl. Jag föredrog, att söka mig något annat. Då jag ej fann något som jag tyckte lämpligt på hösten så reste jag hem till mina föräldrar vid Ekedal och höll på med lite av varje under vintern men på våren den 1 maj fick jag genom en bekant platsförmedlare besked om plats till Skrubba. Jag träffade samma dag föreståndaren vid Skrubba. Vi kom överens och jag flyttade dit den 14 maj 1897 för att stanna där till 1 juli 1926 - för mig en underlig Guds ledning.

Mina år vid Skrubba var sannerligen innehållsrika och omväxlande av både glädje och sorg, mest dock av glädje. Där fann jag min kära hustru Lydia Bexell från Småland, där föddes mina fyra barn, så vi var en familj på sex personer, när vi flyttade därifrån. Flyttningen därifrån skedde lika fort och oförberett som flyttningen dit. Jag gick en dag som vanligt vid mina bestyr, då direktören frågade, om jag önskade sluta min plats, så fanns det möjlighet därtill, men då måste det ske snart, ty förhållandena vid anstalten skulle genomgående förändras. I så fall skulle jag sluta inom en månad. Det var ju ett mycket underligt besked. Jag hade ju nio år tills jag var pensionsmässig. Jag frågade, hur blir det då med pension? Han svarade då, full pension naturligtvis. Jag lovade tänka på saken och svara så fort som möjligt. Efter att ha talat med min hustru så var jag färdig med svaret samma dag. Svaret blev: "jag slutar", men vart skulle jag taga vägen.

Jag reste till Stockholm och talade om för mina två bröder Daniel och Josef hur det var. De blevo lika överraskade som jag själv och undrade? hur kan det gå att få sluta i stadens tjänst så långt i förväg med full pension. Ja, vi undrade. Själv såg jag en Guds ledning i det hela och jag påmindes om Psalmistens ord "Vår Gud bor i himmelen och Han kan göra vad Han vill". Mina bröder gav mig det rådet: då skall du övertaga fädernehemmet och fortsätta där. Ja, så blev det och där blev det att börja bli egen bonde. När detta skrives har jag redan varit i Ekedal i 27 år. Det har varit arbetsamma men intressanta år. Jag har hela tiden trivts bra men min hustru Lydia har aldrig känt sig hemma vid Ekedal. Hon längtade till sitt hem i Småland, dock ägnade hon sina krafter helt åt hemmet och familjen tills hon fick sluta sitt jordeliv hösten 1943 med full förvissning om ett hem därövan. Hon var yngst bland en syskonskara av åtta barn och fick leva den sista av dem alla,

Avskrift ur Majken Björkmans "släktsamling". En sida utriven ur en anteckningsbok. 2002-09-02
Gun Björkman.

Släktregister.

Muraren Lars Björkman född 1767.

1821 var han skogvaktare vid Aske och bodde vid Råbacka.

En son Lars Johan född 1801 kom till Kävan under Skråmsta 1818 där han var torpare tills hans son Gustaf Wilhelm övertog torpet vid slutet av 1850 talet, han var född 1833, hans hustru Maria Charlotta född 1834, de flyttade till Ekedal 1875, där de båda avled, han 1913, hon 1898, de hade 8 barn, bland dem sonen David som föddes 1870, han kom till Ekedal och övertog fädernegården 1926, 1937 inköpte han Dyaängen (Fårkärret) 1939 även Ekedals Gård, vilket han tillsammans brukade till våren 1944 då sonen Gustaf född 1915 övertog Gården som arrendator.

Gun Björkmans tillägg: David var Majkens svärfar och min svärfars farbror.

Avskrift ur Majken Björkmans "släktsamling". En sida utriven ur en anteckningsbok. 2002-09-02 Gun Björkman.

Släktregister.

Muraren Lars Björkman född 1767.

1821 var han skogvaktare vid Aske och bodde vid Råbacka.

En son Lars Johan född 1801 kom till Kävan under Skråmsta 1818 där han var torpare tills hans son Gustaf Wilhelm övertog torpet vid slutet av 1850 talet, han var född 1833, hans hustru Maria Charlotta född 1834, de flyttade till Ekedal 1875, där de båda avled, han 1913, hon 1898, de hade 8 barn, bland dem sonen David som föddes 1870, han kom till Ekedal o övertog fädernegården 1926, 1937 inköpte han Dyaängen (Fårkärret) 1939 även Ekedals Gård, vilket han tillsammans brukade till våren 1944 då sonen Gustaf född 1915 övertog Gården som arrendator.

Guns tillägg: David var Majkens svärfar och min svärfars farbror.

Bäckstugan i Skrämså
Till salu i april 2000.
Visning 24.4-00

Se mäklarens uppgifter ang. byggnaderna.

Trädgården: Gamla fruktträd

Syrenér.

Svarta-, rödavinbär, krusbär.

Lökväxter; tulpaner, påskliljor, scilla

Vallmo

Lupiner

Vårkrage

Näva.

Anm. Gammal bakugn igemmurad.

David Björkman 85 år
f. 1870-09-29 d. 1989